

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 33.616/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 11 juni 2002 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden van de toelage verbonden aan de tewerkstelling met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die ter beschikking wordt gesteld aan een privé-onderneming", heeft op 17 juni 2002 het volgende advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 33.616/3

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale, le 11 juin 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "déterminant les conditions d'octroi de la subvention, accordée pour la mise au travail en application de l'article 60, § 7, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale d'un ayant droit à l'intégration sociale qui est mis à disposition d'une entreprise privée", a donné le 17 juin 2002 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door de omstandigheid dat de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, die de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum vervangt, in het belang van de door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geholpen personen zo snel mogelijk en uiterlijk op 1 oktober 2002 in werking moet treden; dat het van fundamenteel belang is dat, in het kader van het beleid tot integratie van de door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geholpen personen, de gerechtigden op maatschappelijke integratie zo snel mogelijk zouden kunnen genieten van de nieuwe inschakelingsmaatregelen, onder meer wat betreft de verruiming van het toepassingsgebied van de wet, de nieuwe categorieën van gerechtigden, het recht op arbeid en de juridische bescherming die aan deze nieuwe rechten gekoppeld is; dat deze uitvoeringsmaatregelen nodig zijn en niet kunnen los gezien worden van het daadwerkelijk nastreven van de doelstellingen van de wetgever ten opzichte van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie; dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn overigens zo snel mogelijk moeten ingelicht worden over de inhoud van deze nieuwe maatregelen die ze ten aanzien van de betrokken doelgroep zullen moeten toepassen; dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn dan ook dringend het nodige moeten kunnen doen om deze nieuwe maatregelen op te nemen in hun informaticaprogramma's voor de toekenning van de daaraan verbonden toelagen van de federale Staat; dat deze besluiten dringend en onverwijld moeten worden aangenomen".

*

* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

.../...

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. De wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie bepaalt dat elke persoon recht heeft op maatschappelijke integratie. Dit recht kan bestaan uit een tewerkstelling en/of een leefloon (artikel 2 van de wet van 26 mei 2002). Het recht op maatschappelijke integratie door tewerkstelling kan bestaan uit hetzij een arbeidsovereenkomst, hetzij een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie dat binnen een bepaalde periode leidt tot een arbeidsovereenkomst (artikel 6, § 2).

Artikel 8 van de voornoemde wet bepaalt dat de tewerkstelling door middel van een arbeidsovereenkomst kan worden verwezenlijkt met toepassing van artikel 60, § 7, of artikel 61 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 36, § 1, van de wet van 26 mei 2002 bepaalt dat wanneer het centrum optreedt in de hoedanigheid van werkgever, met toepassing van artikel 60, § 7, van de wet van 8 juli 1976, daaraan een toelage door de Staat is verschuldigd. In dezelfde bepaling wordt het bedrag van de toelage vastgesteld, in het geval van een voltijdse tewerkstelling; artikel 36, § 2, draagt aan de Koning op om het bedrag van de toelage vast te stellen in het geval van een deeltijdse tewerkstelling. Die laatste bepaling draagt de Koning eveneens op om de voorwaarden te bepalen waaronder de toelage wordt toegekend.

2. De gemachtigde van de regering heeft voorts de aandacht gevestigd op een amendement van de regering op het ontwerp van programmawet, dat thans besproken wordt in de Kamer van volksvertegenwoordigers ⁽¹⁾.

Dat amendement voorziet o.m. in de aanvulling van artikel 60, § 7, van de wet van 8 juli 1976 met een nieuw lid (nieuw vierde lid). Het voorgestelde lid heeft betrekking op de terbeschikkingstelling van een werknemer, verbonden door een arbeidsovereenkomst met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, aan een

⁽¹⁾ Amendement nr. 26, voorgesteld artikel 144quinquies van de programmawet, Parl. St., Kamer, nr. 50-1823/7, p. 6.

privé-onderneming ⁽²⁾. Het beoogt de Koning op te dragen om de voorwaarden en de modaliteiten van de terbeschikkingstelling te regelen, "met het oog op het behoud van het recht van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op de toelage verbonden aan de inschakeling van de persoon tewerkgesteld met toepassing van de artikelen 36 en 37 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie".

3. Ter uitvoering van artikel 36, § 2, eerste lid, van de wet van 26 mei 2002 en van het voorgestelde artikel 60, § 7, vierde lid, van de wet van 8 juli 1976 beoogt het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit de voorwaarden vast te stellen voor "de toekenning en het behoud" van de toelage in het geval van de tewerkstelling van een gerechtigde op maatschappelijke integratie door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, met toepassing van artikel 60, § 7, van de wet van 8 juli 1976, welke bij overeenkomst ter beschikking gesteld wordt van een privé-onderneming.

RECHTSGROND

In zoverre het ontwerp betrekking heeft op de voorwaarden voor het "behoud" van het recht van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op de staatstoelage, in het geval van de terbeschikkingstelling van de betrokken werknemer aan een privé-onderneming, zal de rechtsgrond voor het ontworpen besluit geboden worden door het hiervóór genoemde artikel 60, § 7, vierde lid, van de wet van 8 juli 1976, dat thans het voorwerp uitmaakt van een amendement op het ontwerp van programmawet. Zolang die bepaling geen wet geworden is, kan het ontworpen besluit niet genomen worden.

De Raad van State interpreteert die bepaling overigens in die zin dat de "toekenning" zelf van de staatstoelage onderworpen is aan de voorwaarden die gesteld worden in bepalingen genomen ter uitvoering van artikel 36, § 2, eerste lid, van de wet van 26 mei 2002, en dat de voorwaarden vastgesteld ter uitvoering van het voorgestelde artikel 60, § 7, vierde lid, van de wet van 8 juli 1976 bijkomende voorwaarden zijn, van

⁽²⁾ Zie het vigerende artikel 60, § 7, tweede lid, van de wet van 8 juli 1976. Als het bedoelde amendement wordt aangenomen, wordt die bepaling het derde lid van artikel 60, § 7.

toepassing indien de betrokken werknemer ter beschikking van een privé-onderneming wordt gesteld. In het ontwerp worden de twee soorten voorwaarden gecombineerd ⁽³⁾.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

Het opschrift zou duidelijk moeten maken dat het ontworpen besluit de voorwaarden vaststelt, niet enkel voor de toekenning zelf van de toelage, maar ook voor het behoud ervan (zie de opmerking i.v.m. de rechtsgrond). De Raad van State suggereert de volgende tekst :

"Koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning en het behoud van de toelage aan een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, voor de tewerkstelling, met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, van een rechthebbende op maatschappelijke integratie, indien de werknemer ter beschikking wordt gesteld van een privé-onderneming".

Aanhef

1. In het eerste lid van de aanhef dient geschreven te worden :
"..., inzonderheid op artikel 60, § 7, vervangen bij de wet van 24 december 1999 en gewijzigd bij de wet van ...".

⁽³⁾ Indien de gerechtigde deeltijds tewerkgesteld wordt door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, zal bovendien rekening gehouden moeten worden met de bepalingen van een ontworpen koninklijk besluit, genomen ter uitvoering van artikel 36, § 2, eerste lid, van de wet van 26 mei 2002, waarover de Raad van State heden advies 33.615/3 geeft (ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden, het bedrag en de duur van de toelage voor een deeltijdse tewerkstelling van een rechthebbende op maatschappelijke integratie met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn).

2. In het tweede lid van de aanhef kan de verwijzing naar artikel 37 van de wet van 26 mei 2002 weggelaten worden. Die wetsbepaling biedt geen rechtsgrond voor enige bepaling van het ontworpen besluit, en geen bepaling van dat besluit maakt daarvan toepassing.

3. In het derde lid van de aanhef wordt verwezen naar een koninklijk besluit van 16 april 1998. Dat koninklijk besluit wordt echter niet gewijzigd of opgeheven bij het ontworpen besluit ⁽⁴⁾.

Het derde lid dient derhalve weggelaten te worden.

Artikel 1

In de definitie van het begrip "brutoloon", in artikel 1, 3°, kan duidelijkheidshalve geschreven worden : "de som van het nettoloon, ...".

Artikel 2

In artikel 2, waarin de voorwaarden voor de toekenning en het behoud van de toelage worden vastgesteld, kan de verwijzing naar artikel 37 van de wet van 26 mei 2002 weggelaten worden.

⁽⁴⁾ In de opheffing van het koninklijk besluit van 16 april 1998 wordt trouwens voorzien bij een ontworpen koninklijk besluit waarover de Raad van State heden advies 33.614/3 geeft.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

"door de omstandigheid dat de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, die de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum vervangt, in het belang van de door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geholpen personen zo snel mogelijk en uiterlijk op 1 oktober 2002 in werking moet treden; dat het van fundamenteel belang is dat, in het kader van het beleid tot integratie van de door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geholpen personen, de gerechtigden op maatschappelijke integratie zo snel mogelijk zouden kunnen genieten van de nieuwe inschakelingsmaatregelen, onder meer wat betreft de verruiming van het toepassingsgebied van de wet, de nieuwe categorieën van gerechtigden, het recht op arbeid en de juridische bescherming die aan deze nieuwe rechten gekoppeld is; dat deze uitvoeringsmaatregelen nodig zijn en niet kunnen los gezien worden van het daadwerkelijk nastreven van de doelstellingen van de wetgever ten opzichte van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie; dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn overigens zo snel mogelijk moeten ingelicht worden over de inhoud van deze nieuwe maatregelen die ze ten aanzien van de betrokken doelgroep zullen moeten toepassen; dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn dan ook dringend het nodige moeten kunnen doen om deze nieuwe maatregelen op te nemen in hun informaticaprogramma's voor de toekenning van de daaraan verbonden toelagen van de federale Staat; dat deze besluiten dringend en onverwijld moeten worden aangenomen".

*

* *

Eu égard au bref délai qui lui est imparti pour rendre son avis, le Conseil d'Etat a dû se limiter à formuler les observations suivantes.

*

* *

.../...

PORTEE DU PROJET

1. La loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale dispose que toute personne a droit à l'intégration sociale. Ce droit peut prendre la forme d'un emploi et/ou d'un revenu d'intégration (article 2 de la loi du 26 mai 2002). Le droit à l'intégration sociale par l'emploi peut faire l'objet soit d'un contrat de travail soit d'un projet individualisé d'intégration sociale menant, dans une période déterminée, à un contrat de travail (article 6, § 2).

L'article 8 de la loi susvisée dispose que l'emploi lié à un contrat de travail peut être concrétisé selon les dispositions de l'article 60, § 7, ou de l'article 61 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale.

L'article 36, § 1er, de la loi du 26 mai 2002 dispose ensuite qu'une subvention de l'Etat est due au centre lorsqu'il agit en qualité d'employeur en application de l'article 60, § 7, de la loi du 8 juillet 1976. La même disposition fixe le montant de la subvention en cas d'occupation à temps plein; l'article 36, § 2, charge le Roi de fixer le montant de la subvention en cas d'occupation à temps partiel. Cette dernière disposition charge également le Roi de fixer les conditions d'octroi de cette subvention.

2. Le délégué du gouvernement a ensuite attiré l'attention sur un amendement du gouvernement au projet de loi-programme actuellement discuté à la Chambre des représentants ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Amendement n° 26, article 144quinquies proposé de la loi-programme, Doc. parl., Chambre, n° 50-1823/7, p.6.

Cet amendement a notamment pour objet de compléter l'article 60, § 7, de la loi du 8 juillet 1976 par un nouvel alinéa (nouvel alinéa 4). L'alinéa proposé concerne la mise à la disposition d'une entreprise privée d'un travailleur engagé dans les liens d'un contrat de travail par le centre public d'aide sociale ⁽²⁾. Il entend charger le Roi de déterminer les conditions et les modalités de la mise à disposition "en vue de maintenir le droit du centre public d'aide sociale à la subvention liée à l'insertion de la personne occupée en application des articles 36 et 37 de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale".

3. En exécution de l'article 36, § 2, alinéa 1er, de la loi du 26 mai 2002 et de l'article 60, § 7, alinéa 4, proposé, de la loi du 8 juillet 1976, le projet d'arrêté royal soumis pour avis entend déterminer les conditions "d'octroi et de maintien" de la subvention accordée en cas d'engagement par le centre public d'aide sociale, en application de l'article 60, § 7, de la loi du 8 juillet 1976, d'un ayant droit à l'intégration sociale qui est mis contractuellement à la disposition d'une entreprise privée.

FONDEMENT LEGAL

Dans la mesure où le projet concerne les conditions de "maintien" du droit du centre public d'aide sociale à la subvention de l'Etat en cas de mise du travailleur concerné à la disposition d'une entreprise privée, l'arrêté en projet trouvera son fondement légal dans l'article 60, § 7, alinéa 4, précité, de la loi du 8 juillet 1976, qui fait actuellement l'objet d'un amendement au projet de loi-programme. Tant que cette disposition ne sera pas devenue loi, l'arrêté en projet ne pourra pas être adopté.

Au demeurant, le Conseil d'Etat interprète cette disposition en ce sens que l'"octroi" proprement dit de la subvention de l'Etat est soumis aux conditions fixées dans les dispositions prises en exécution de l'article 36, § 2, alinéa 1er, de la loi du 26 mai 2002,

⁽²⁾ Voir l'article 60, § 7, alinéa 2, en vigueur, de la loi du 8 juillet 1976. En cas d'adoption de l'amendement visé, cette disposition deviendra l'alinéa 3 de l'article 60, § 7.

et que les conditions fixées en exécution de l'article 60, § 7, alinéa 4, proposé, de la loi du 8 juillet 1976 sont des conditions supplémentaires applicables si le travailleur concerné est mis à la disposition d'une entreprise privée. Le projet combine ces deux types de conditions ⁽³⁾.

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé

Il y aurait lieu d'indiquer clairement dans l'intitulé que l'arrêté en projet fixe non seulement les conditions d'octroi, mais aussi les conditions de maintien de la subvention (voir l'observation relative au fondement légal). Le Conseil d'Etat propose le texte suivant :

"Arrêté royal déterminant les conditions d'octroi et de maintien de la subvention accordée à un centre public d'aide sociale pour la mise au travail, en application de l'article 60, § 7, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, d'un ayant droit à l'intégration sociale mis à la disposition d'une entreprise privée".

Préambule

1. Au premier alinéa du préambule, on écrira : "... , notamment l'article 60, § 7, remplacé par la loi du 24 décembre 1999 et modifié par la loi du ...".

⁽³⁾ Si l'ayant droit est occupé à temps partiel par le centre public d'aide sociale, il faudra tenir compte, en outre, des dispositions d'un arrêté royal en projet, pris en exécution de l'article 36, § 2, alinéa 1er, de la loi du 26 mai 2002, sur lequel le Conseil d'Etat émet, ce jour, l'avis 33.615/3 (projet d'arrêté royal déterminant les conditions d'octroi, le montant et la durée de la subvention en cas d'occupation à temps partiel d'un ayant droit à l'intégration sociale en application de l'article 60, § 7, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale).

2. Au deuxième alinéa du préambule, la référence à l'article 37 de la loi du 26 mai 2002 peut être omise. Cet article ne procure de fondement légal à aucune disposition de l'arrêté en projet et aucune disposition de celui-ci n'a pour objet de le mettre en application.

3. Le troisième alinéa du préambule fait référence à un arrêté royal du 16 avril 1998. Cet arrêté royal n'est toutefois pas modifié ni abrogé par l'arrêté en projet ⁽⁴⁾.

Il s'impose dès lors d'omettre le troisième alinéa.

Article 1er

Par souci de clarté, on pourrait écrire dans la définition de la notion de "rémunération brute" donnée à l'article 1er, 3° : "la somme de la rémunération nette, du précompte professionnel, ...".

Article 2

A l'article 2, qui fixe les conditions d'octroi et de maintien de la subvention, la référence à l'article 37 de la loi du 26 mai 2002 peut être omise.

⁽⁴⁾ Au demeurant, un arrêté royal en projet sur lequel le Conseil d'Etat émet, ce jour, l'avis 33.614/3, prévoit l'abrogation de l'arrêté royal du 16 avril 1998.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren
Messieurs

W. DEROOVER,

eerste voorzitter,
premier président,

P. LEMMENS,
J. SMETS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

Mevrouw
Madame

F. LIEVENS,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par M. P. DEPUYDT, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER - LE
PREMIER PRÉSIDENT,

F. LIEVENS

W. DEROOVER